

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2024-10-29

KONTAKT: Presstjänsten, tel. 08-787 02 00

Riksbankens företagsundersökning: ”Svårt att se en ljusning i närtid”

Industrin tror inte längre att konjunkturen kommer att förbättras inom den närmaste tiden, och även i handeln har optimismen dämpats jämfört med i våras. Den svaga efterfrågan pressar försäljningspriserna. Men det finns förhoppningar om att kunna höja priserna på sikt, när hushållens köpkraft stärkts. Inför den kommande avtalsrörelsen anses den lägre inflationen och de sjunkande räntorna göra det lättare för parterna att komma överens, men flera faktorer kan påverka utfallet. Det visar Riksbankens företagsundersökning i september.

”Det blev inte bättre, som vi räknade med i maj”

De sämre framtidsutsikterna syns tydligast inom industrin, som inte längre tror på en förbättring i närtid. Exportindustrin märker av en svagare efterfrågan från omvärlden, vilket bland annat reflekteras i att orderingången fortsätter att sjunka. För byggsektorn är läget fortsatt tufft, och man tror nu att det dröjer ännu längre innan man kan se en tydlig uppgång i efterfrågan på bostäder.

”Det tar nog längre tid för kunden att skaka av sig de senaste åren”

Handeln är fortfarande den sektor som är mest optimistisk. Men även där har optimismen dämpats jämfört med i våras. Handeln förväntade sig att försäljningen skulle gå bättre än vad den gjort under sommaren och början av hösten. Det gäller särskilt sällanköpshandeln, som lyfter fram att en bidragande orsak kan vara att efterfrågan på sådant som heminredning, byggmaterial och elektronik mättades under pandemin. Handlarna väntar fortsatt på att hushållen ska börja konsumera mer i och med lägre inflation och sjunkande räntor, men det förefaller ta längre tid än väntat.

”Priserna är under press”

En svag efterfrågan från såväl svenska hushåll och företag som omvärlden ger en bred och tydlig press nedåt på försäljningspriserna det närmaste kvartalet. På ett års sikt planerar företagen att höja priserna, men det beror till stor del på om efterfrågan tar fart.

”Att inflationen och räntorna har gått ner talar för att avtalsrörelsen inte skenar iväg”

Inför den stundande avtalsrörelsen ställdes denna gång frågor till företagen och arbetsmarknadens parter om lönebildningen. Företagen och arbetsmarknadens parter tror att den lägre inflationen och de sjunkande räntorna gör det lättare för parterna att komma överens och att stora konflikter kan undvikas. Men flera faktorer bedöms påverka utfallet av avtalsrörelsen. Man menar att det blir en förhandling mot bakgrund av de historiskt sett goda företagsvinsterna och en lägre efterfrågan på arbetskraft, vilken försämrat läget på arbetsmarknaden.

Om företagsundersökningen

Riksbanken intervjuar regelbundet Sveriges största företag inom industri, bygg, handel och delar av tjänstesektorerna. Denna omgång intervjuades även arbetsgivarorganisationer och fackförbund. Representanter för 38 företag, med sammanlagt omkring 230 000 anställda, samt nio arbetsgivarorganisationer och fackförbund intervjuades via besök, telefon eller webbaserade tjänster i huvudsak under perioden 25 september–4 oktober 2024.

Resultatet av intervjuerna redovisas i Riksbankens företagsundersökning.

Citaten ovan kommer från intervjuerna.